

Отже, в підсумку можемо констатувати, що наявність багатьох пісенних Інтернет-ресурсів з одного боку підтверджує важливість і необхідність використання пісенного матеріалу у навчанні іноземних мов, а з іншого боку, значно полегшує роботу викладача під час пошуку і відбору пісень та розробки навчальних завдань.

Список використаних джерел

1. Dolores Rodriguez Cemillan: *Lieder, die ein Deutschlehrer braucht* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://docplayer.org/8329251-Lieder-die-ein-deutschlehrer-braucht.html>.

2. *Deutsch für Jugendliche* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.goethe.de/ins/ua/de/spr/unt/kum/dfj/mus.html>.

3. *LyricsGaps* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.lyricsgaps.com/exercises/filter/language/de/German>.

Бондарчук Л.М.

кандидат філологічних наук, доцент кафедри бізнес-лінгвістики

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

TERMINOLOGIA EKONOMICZNA W RAMACH KURSU «JĘZYK POLSKI JAKO OBCY» NA UNIWERSYTECIE EKONOMICZNYM

***Анотація.** У статті проаналізовано основні методи вивчення економічної термінології в рамках курсу «Польська мова як іноземна» в економічному університеті. Подано рекомендації щодо вправ та завдань, які практично апробовані під час вивчення цієї дисципліни в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана та відіграють важливу роль в опануванні фахової термінології економічних спеціальностей.*

***Ключові слова:** економічна термінологія, вправи і завдання, польська мова як іноземна.*

***Abstract.** The article analyzes the main methods of studying economic terminology in the course «Polish as a Foreign Language» at the University of Economics. Recommendations on exercises and tasks that are practically tested during the study of this discipline at the Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman and an important role in mastering the professional terminology of economic specialties are presented.*

***Key words:** economic terminology, exercises and tasks, Polish as a Foreign Language.*

Ucząc się języka polskiego, studenci specjalności ekonomicznych powinni zwracać szczególną uwagę na wąsko wyspecjalizowane słownictwo. Należy podkreślić, że fachowcy specjalizacji ekonomicznej muszą mieć możliwość korzystania ze środków leksykalnych nie tylko zrozumiałych dla innych specjalistów w tej dziedzinie, ale także takich form i wyrażań, które będą zrozumiałe dla zwykłych obywateli. Dlatego na naukę i poszerzenie słownictwa specjalisty należy poświęcić znaczną ilość czasu. Trudność w nauce języka polskiego na wydziałach niefilologicznych polega na tym, że osiągnięcie poziomu znajomości języka wymaganego do nauki słownictwa wymaga znacznego czasu, ponieważ język polski ma złożony system gramatyczny, dużą liczbę reguł gramatycznych i niuansów nie pozwala natychmiast rozpocząć profesjonalne szkolenie specjalistyczne. Zrozumienie terminów w języku obcym jest niemożliwe bez znajomości tych terminów w języku ojczystym.

W Kijowskim Narodowym Uniwersytecie Ekonomicznym imienia Wadyma Hetmana nauczanie terminologii ekonomicznej jest jeszcze od pierwszych lekcji. Aby lepiej opanować materiał w języku obcym, konieczne jest korzystanie z autentycznych źródeł, takich jak artykuły tematyczne, materiały audio i wideo. Należy zacząć od tych, które są obliczane nie tylko dla ekspertów z danej branży, ale także dla ogółu społeczeństwa, to konieczne jest skomplikowanie zarówno leksykalnego, jak i stylistycznego komponentu materiałów. Ten rodzaj pracy pozwala studentom nauczyć się rozumieć wypowiedzi i teksty w ramach wybranego tematu, ale oprócz zrozumienia przyszli specjaliści muszą być przygotowani do uczestnictwa w dialogach, sytuacjach komunikacyjnych. Rozwój kompetencji gramatycznych studentów uczących się języka polskiego jako obcego jest integralną częścią procesu uczenia się języka. Dobra znajomość języka często opiera się na dogłębnej znajomości reguł gramatycznych. Umiejętność konstruowania zdań, które przekazują znaczenie tego, co zostało powiedziane, jest kluczowym aspektem kompetencji komunikacyjnych.

W lekcjach języka polskiego jako obcego nauczyciel powinien w trakcie pracy wykorzystywać takie rodzaje ćwiczeń, które pozwolą uczniom rozwinąć umiejętność tworzenia spójnych wyrażeń przy użyciu polskich terminów zawodowych. Niezbędnym i jednym z głównych warunków wysoce efektywnej działalności zawodowej jest świadomy wybór przez przyszłych specjalistów narzędzi językowych, w tym terminów, których użycie wiąże się z możliwością swobodnej nawigacji w różnych sytuacjach komunikacyjnych. Odpowiednie i pełne zrozumienie polskiej terminologii zawodowej jest warunkiem wstępnym szkolenia zawodowego i wymaga od studenta aktywnego myślenia w celu opanowania podstawowych pojęć z odpowiedniej dziedziny nauki lub technologii.

Ciągła praca ze specjalnym słownictwem nie tylko pogłębia wiedzę zawodową studentów na temat badanych pojęć, ale także podnosi poziom kulturowy i zawodowy jednostki w ogóle. Dość często na lekcjach języka polskiego terminy są badane w formie przeglądu. Z tego powodu pomysły studentów na temat stosownej terminologii branżowej są fragmentaryczne, co prowadzi do niepełnego rozumienia lub nawet niezrozumienia istoty tych pojęć.

W procesie pracy z profesjonalną terminologią należy zauważyć, że często jako terminu można używać powszechnie używanych słów. Dlatego konieczne jest zastosowanie systemu ćwiczeń do rozróżnienia ogólnych i terminologicznych znaczeń terminu, ponieważ analiza odpowiedzi studentów potwierdza fakt, że w ich umysłach dominuje codzienne znaczenie terminu, co dodatkowo utrudnia przyswojenie interpretacji terminologicznej. Zastosowanie takich ćwiczeń pomoże uczniom rozwinąć umiejętności w zakresie działań analitycznych i syntetycznych oraz ogólnego rozwoju. Ważne jest również zwrócenie uwagi odbiorców na fakt, że terminy należące do grupy powszechnie używanych, konieczne wyszczególniają ich znaczenie w terminologii poszczególnych branż. Biorąc to pod uwagę, można zaoferować ćwiczenia rozróżniające znaczenie tego terminu w kilku dziedzinach nauki (na przykład termin *fala* jest wyjaśniony i szczegółowo opisany w systemie prawnym, naturalnym i fizycznym).

Dlatego można wykorzystywać takie ćwiczenia:

1) przetłumaczenie proponowanych terminów na język polski z ukraińskiego lub odwrotnie i określenie powiązanych z nimi dziedzin gospodarczych, w których można je zastosować, np.: *makler – osoba zawodowo zajmująca się pośrednictwem w transakcjach kupna i sprzedaży papierów wartościowych dla klienta, w zamian za ustaloną prowizję, czyli procent od wartości transakcji; podaż – ilość dóbr, oferowana na rynku przez producentów przy określonej cenie, przy założeniu niezmienności innych elementów charakteryzujących sytuację na rynku, zapasy – materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby, wytworzone lub przetworzone przez jednostkę produkty gotowe (wyroby i usługi) zdolne do sprzedaży lub w toku produkcji, półprodukty oraz towary nabyte w celu odprzedaży w stanie nieprzetworzonym.*

2) tłumaczenie i szczegółowe wyjaśnienie skrótów używanych w ekonomii w języku polskim, np.: *PKB – Produkt Krajowy Brutto, jeden z podstawowych mierników dochodu narodowego stosowanych w rachunkowości narodowej, opisuje zagregowaną wartość dóbr i usług finalnych wytworzonych na terenie danego kraju w określonej jednostce czasu (zazwyczaj w ciągu roku); PNB – Produkt Narodowy Brutto, miara wartości wszystkich dóbr i usług finalnych wytworzonych przez obywateli danego państwa oraz przez osoby prawne z siedzibą na jego terenie niezależnie od tego, czy podmioty te działają w kraju, czy za granicą.*

Takie zadania są wykorzystywane jako narzędzie do kształtowania umiejętności uczniów w zakresie systematycznej pracy z literaturą fachową (słowniki, podręczniki, podręczniki).

Ponieważ Internet jest dominującym źródłem informacji dla dzisiejszej młodzieży, studenci powinni skupić się na wykorzystaniu akademickich elektronicznych źródeł informacji. Ważne jest podkreślenie znaczenia korzystania z wysokiej jakości zasobów i sprawdzania podstawowych danych. W praktyce najskuteczniejszymi rodzajami ćwiczeń tego typu okazały się następujące opcje:

1) dyktanda terminologiczne (nauczyciel wymienia cechy pojęcia), a uczniowie definiują i zapisują odpowiedni termin lub odwrotnie, do proponowanych terminów należy sformułować definicję): *bardzo wysoka inflacja (ponad 150% w skali roku) powodowana zwykle przez całkowite załamanie systemu finansowego kraju i ogromny deficyt budżetowy finansowany przez dodruk pieniędzy (hiperinflacja); umiejętność tworzenia czegoś nowego, oryginalnego (kreatywność); motywująca przyczyna ludzkich działań i czynów (motyw); proces myślenia mający na celu identyfikację (wyjaśnienie) podstawowych cech, właściwości i połączeń przedmiotów, zjawisk, zdarzeń – (rozumienie); zespół mechanizmów umożliwiający kontakt producentów z konsumentami rynek) itp;*

2) stworzenie terminologicznego słownika minimum odpowiedniej gałęzi gospodarki i wyjaśnienie istoty terminów zawodowych w słownikach odpowiednich dziedzin;

3) analiza profesjonalnie zorientowanego tekstu edukacyjno-naukowego lub popularno-naukowego z wyjaśnieniem terminów.

Inna opcja dla studentów jest bardziej złożona, ponieważ wymaga umiejętności prowadzenia pracy analitycznej i syntetycznej, wykazania się niezależnością i kreatywnością. Ponieważ poziom kreatywnego myślenia dla każdego studenta jest

indywidualny, formułowanie zadań powinno uwzględniać indywidualne i osobiste cechy przyszłych specjalistów. Rodzaje zadań, które mogą być stosowane w auriumdyto i pomagają podnieść poziom języka i kompetencji zawodowych studentów w pracy z profesjonalną terminologią:

1) przygotowywanie tekstów o różnych stylach z wykorzystaniem ogólnych terminów naukowych lub międzynarodowych (*prawo, teoria, hipoteza, aksjomat, twierdzenie, kreatywność, metoda, motyw, zespół, grupa, lider, specjalista, analiza, synteza, stowarzyszenie, integracja, komunikacja*);

2) napisanie definicji antonimicznych par pojęć: *indukcja – dedukcja; aktywność – pasywność; analiza – synteza; import – eksport itp.*

3) projektowanie twórczych prac i prezentacji z wykorzystaniem fachowej terminologii – «Gospodarka mojego kraju», «Mój przyszły zawód», «Czego oczekuję od przyszłości», «Warunki przyszłego zawodu» itp.;

4) badania etymologiczne, które będą zawierały informacje o pochodzeniu podstawowych terminów gałęzi nauki lub technologii oraz sposobach ich wprowadzania do odpowiedniej terminologii krajowej;

5) tłumaczenie profesjonalnie zorientowanego tekstu etc.

Tłumaczenie tekstów różnego rodzaju, zapewni studentom wysoki poziom biegłości w słowach i pomoże wyeliminować elementy niepoprawności w języku zawodowym studentów.

Ćwiczenia tłumaczeniowe są niezwykle ważne w systemie szkolenia przyszłych specjalistów. Szczególną uwagę należy zwrócić na tłumaczenie terminów nowotworowych. Powinny być tłumaczone w kontekście, ponieważ nie można przetłumaczyć jednego terminu. Warto również podkreślić, że w procesie wprowadzania nowych pojęć i odpowiadających terminów do terminologii branżowych, przez pewien czas mogą funkcjonować w kilku wariantach graficznych, co jest normą.

Więc udane opanowanie fachowej terminologii jest jednym z głównych warunków szkolenia specjalisty wysokiego szczebla, który jest w stanie konkurować z ciągle zmieniającymi się wymaganiami zawodowymi w dzisiejszych czasach. Systematyczne i ciągle badanie warunków odpowiedniej dziedziny nauki lub technologii będzie w stanie zapewnić kształcenie odpowiednich kompetencji zawodowych i językowych studentów.

Список використаних джерел

1. Anna Dąbrowska, Urszula Dobesz, Małgorzata Pasięka, Co warto wiedzieć. Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie – Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2010. – 236 str.

2. Dunin-Dudkowska A., Trębska-Kerntopf A. (2006). *Ekonomia – to nie boli*. Polski język ekonomiczny dla cudzoziemców. Lublin: UMCS, 2006.

3. Kowalska M. (2008). *O biznesie po polsku*. Podręcznik do nauki języka polskiego. Wprowadzenie do języka biznesu. Kraków: Universitas.

4. Małolepsza M., Szymkiewicz A. (2007). *Hurra!!! Po polsku*. – Kraków: Prolog.

5. Stempek I., Stelmach A. (2010). *Polski, krok po kroku*. – Warszawa: Polish-courses.com.